ARCHAEOLOGICAL SURVEYS IN THE PANEMUNĖ

In 2005 KPC surveyed archaeological sites of an unidentified value located in the South Lithuania, Panemunė region.

During the survey of the Panemunė homestead site located on the so-called Morkus hill (Druskininkai district, Leipalingis subdistrict) on the top of the hill two trenches covering the total area of 10 m^2 were investigated. Presumably the site used to host a manor, and later the homestead was built instead of that.

The archaeological survey was also performed in the Krikštonys manor site (Lazdijai district, Noragėliai subdistrict,). The surface finds were collected, local inhabitants were inquired, and historical data were gathered.

In the Vosbūčiai village site (Lazdijai district, Noragėliai subdistrict) 4 test pits of 1x1 m each were excavated, and the surface finds were collected. The village site dated to the 17th – 19th century. Here, on the top of the hill there could be the Panemunė manor mentioned in the historical sources.

At the assumed hill-fort of Ulčičiai called Ožkų malūnas (Varėna district, Merkinė subdistrict) neither cultural layer, nor archaeological finds were discovered.

KLUONALIŲ SENŲJŲ LAUKŲ ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRINĖJIMAI

Rėda NEMICKIENĖ, Algimantas MERKEVIČIUS, Julius KANARSKAS

2005 m. vykdyti Kluonalių senųjų laukų (Kretingos m.), esančių kairiajame Jauryklos upelio krante, žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. 2004 m. plačios apimties archeologiniai tyrinėjimai atlikti kitame Jauryklos upelio krante.

Archeologinių tyrimų tikslas – nustatyti, ar kairiajame Jauryklos upelio krante yra išlikusių nesunaikintų akmenų krūsnių ar pylimų liekanų. Šiame krante po Antrojo pasaulinio karo Ignas Jablonskis plane užfiksavo akmenų krūsnis, kurių viršutinės dalys vėliau buvo sunaikintos. Perkasų vietos pasirinktos remiantis 1950 m. sudarytu I. Jablonskio planu. Jos buvo kasamos 30–80 m atstumu nuo Jauryklos upelio šlaito. Iš viso ištirtos 4 perkasos (1–4), bendras ištirtas plotas – 103,5 m^2. Perkasose 2 ir 4 senuosius laukus žyminčių struktūrų neaptikta. Perkasoje 1 surasti apie 3 m skersmens apardyti dviejų krūsnių pagrindai. Perkasoje 3 taip pat aptiktas labai stipriai apardytas krūsnies (?) pagrindas. Tyrimų metu buvo renkami angliukai radiokarboniniams tyrimams.

Atlikus žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus, galima daryti išvadą, kad kairiajame Jauryklos upelio krante yra išlikusių, nors ir labai apnaikintų, senuosius laukus žyminčių struktūrų.

ARCHAEOLOGICAL SURVEY OF THE KLUONALIAI ANCIENT FIELDS (KRETINGA CITY)

In 2005 an archaeological survey of the Kluonaliai ancient fields was performed. It

aimed to establish, whether any structures (stone piles or ramparts) relevant to ancient agricultural fields were present on the left bank of the Jaurykla rivulet. During the survey 4 trenches (1–4) covering 103.5 m^2 in total were investigated. In the trenches 2 and 4 no structures identifying ancient agricultural fields were discovered.

In the trench 1 two damaged basements of the stone piles, which had about 3 m in diameter, were discovered. In the trench 3 a heavily damaged basement of a stone pile (?) was found as well.

The investigation has enabled us to conclude, that there are certain, although heavily damaged structures of ancient agricultural fields remaining on the left bank of the Jaurykla rivulet.

NERINGOS MIESTO NUOTEKŲ VALYMO ĮRENGINIŲ TRASŲ VIETŲ ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRINĖJIMAI

Rėda NEMICKIENĖ, Algimantas MERKEVIČIUS

AS „Merko Ehitus“ užsakymu vykdyti žvalgomieji archeologiniai tyrimai suprojektuotų ir rekonstruojamų Neringos miesto (Nidos, Preilos, Pervalkos ir Juodkrantės gyvenvietės) nuotekų valymo įrenginių trasų ir nuotekų valyklų sklypų vietose.

Tyrimų tikslas – patikrinti, ar suprojektuotose nuotekų ir vandentiekio trasose bei sklypuose nėra kokių nors archeologinių objektų. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai vyko dviem etapais. Pradžioje įvairiose trasų vietose kasti šurfai, po to vykdyti archeologiniai mechanizuotų žemės kasimo darbų žvalgymai.

Bendras visų trasų ilgis – apie 3,8 km, iš jų apie 800 m suprojektuota Kuršių mariose.

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu trasų ir sklypų vietose ištirtas 31 šurfas, iš viso 124 m^2. Nė viename iš šurfų nei kultūrinio sluoksnio, nei archeologinių radinių neaptikta.

Prižiūrint mechanizuotus žemės kasimo darbus Juodkrantės gyvenvietėje, sklypo R pakraštyje, kuriame numatyta pastatyti nuotekų valyklas, surastas medinis šulinys. Tame pačiame sklype aptiktas ir pylimas (114 pav.).

Sklypas yra apie 185 m į V nuo kelio Smiltynė–Nida, į Š–ŠR nuo Griekų daubos, Lapių miške, žemoje, labai drėgnoje vietoje. Jis orientuotas Š–P kryptimi 80 m, R–V kryptimi 60 m. Į Š nuo jo yra apie 45 m aukščio kopa.

Apie 4–5 m pločio ir apie 0,5 m aukščio pylimas aptiktas R sklypo dalyje. Jo R pakraštys yra apie 19 m į V nuo R sklypo pakraščio. Toliau pylimas nuo Š sklypo dalies eina į PR ir dar šiek tiek tęsiasi už sklypo ribų. Jis taip pat tęsiasi apie 10 m ir į Š nuo sklypo, kur atsiremia į kopą. Sklype į R ir V nuo pylimo yra drėgnos vietos. Ši struktūra buvo užfiksuota plane ir nuotraukose. Ji netirta, kadangi, pasak užsakovų, neaišku, ar apskritai bus statomi kokie nors statiniai šiame sklype. Remiantis surinktais duomenimis, galima daryti prielaidą, kad minėtas pylimas yra senasis kelias. Reguliariai pašto siuntos keliu pradėtos gabenti XVII a. (N. Strakauskaitė, *Kuršių*